

กรอบทิศทางแผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2560 - 2574 (ต่อ)

เป้าหมายของแผนการศึกษาฯ และหลักการจัดการศึกษา

QA NEWS ฉบับที่แล้วได้นำเสนอวิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2574 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และความคาดหวังของแผนการศึกษาฯ ฉบับนี้ขอแนะนำเป้าหมายสุดท้ายของแผนการศึกษาฯ และหลักการ/แนวความคิดการจัดการศึกษาของแผนการศึกษาฯ มานำเสนอ

เป้าหมายสุดท้ายของแผนการศึกษาแห่งชาติ

กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2574 ได้กำหนดเป้าหมายสุดท้ายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ไว้ดังนี้

1. ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถเป็นกลไกในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์ (Productivity) ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักของประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืนภายใต้พลวัตของโลกศตวรรษที่ 21

2. ประชากรทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการเรียนรู้จากระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และสนองตอบความต้องการของผู้เรียน เพื่อยกระดับชนชั้นของสังคม ภายใต้ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) ที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งปัญญา และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ประชาชนสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. ผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคล และมีคุณลักษณะนิสัย/พฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีองค์ความรู้ที่สำคัญและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งทักษะการดำรงชีวิต และทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

4. ภาคการศึกษามีทรัพยากรและทุนที่เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานจากการมีส่วนร่วมในการระดมทุนและสนองทุนเพื่อการศึกษาจากทุกภาคส่วน

ของสังคม ผ่านการเสียภาษีตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง การบริจาค และการร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

5. สถานศึกษามีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ด้วยคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล สามารถให้บริการการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของบริบทเชิงพื้นที่ระดับประเทศ และระดับภูมิภาค ในฐานะที่เป็นศูนย์กลางของการบริการด้านการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน (Hub for Education) และเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของประเทศและของภูมิภาคที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทย

หลักการ/แนวความคิดจัดการศึกษา

กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2574 กำหนดหลักการ/แนวความคิดจัดการศึกษาของแผนการศึกษาฯ ไว้ดังนี้

1. รัฐมีหน้าที่จัดการ ให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถพัฒนาขีดความสามารถที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ จากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อยกฐานะและชนชั้นในสังคม อันนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้

รัฐมีหน้าที่จัดการ หมายถึง รัฐมีหน้าที่กำกับดูแลและบริหารจัดการให้มีบริการการศึกษาที่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อเป็นหลักประกันให้กับพลเมืองในการได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการทำงานของแต่ละบุคคลให้ไปได้อย่างเต็มที่ที่สุดเท่าที่ศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลพึงมี ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย สนองตอบความต้องการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ตั้งแต่เกิดจนตลอดชีวิต ภายใต้ระบบเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้ สังคมแห่งปัญญา และ

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่พลเมืองสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21

2. รัฐจะประกันโอกาสและความเสมอภาค ในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยไม่คำนึงถึงเพศ ศิวิลี ชนชั้น เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม

3. แยกบทบาท อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐ ในฐานะผู้กำกับนโยบายและแผน ผู้กำกับการศึกษา ผู้ประเมินผล การศึกษา ผู้ส่งเสริม สนับสนุน และผู้จัดการศึกษา ออกจากกัน เพื่อมิให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และนำมาซึ่งการแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพและมาตรฐาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้ความเป็นอิสระที่มาพร้อมกับความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

4. รัฐพึงปฏิบัติต่อสถานศึกษา (ทั้งสถานศึกษาของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน สถานประกอบการ องค์กรเอกชน มูลนิธิ เป็นต้น) ภายใต้กฎ กติกา ระเบียบ วิธีปฏิบัติ ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

5. ทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการได้รับการศึกษาของพลเมือง ต้องมีส่วนร่วม ระดมทุนและร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ผ่านการเสียภาษีตามหลักความสามารถในการจ่าย (Ability to Pay) ซึ่งเป็นหน้าที่ของพลเมือง และการบริจาค รวมทั้งมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายตามอัตราค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าบริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นที่ได้รับเกินกว่าคุณภาพมาตรฐานขั้นต่ำที่รัฐกำหนดตามอัตราที่สถานศึกษาเรียกเก็บ ตามหลักประโยชน์ที่ได้รับ (Benefit Principle)

6. สถานศึกษาต้องบริหารและจัดการศึกษาที่แสดงความรับผิดชอบต่อ (Accountability) ต่อคุณภาพและมาตรฐานของบริการการศึกษาที่ให้แก่ผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำที่รัฐกำหนด)

7. รัฐจะกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนากำลังคน จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษา คณะ/สาขาวิชา ที่สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อใช้ประกอบการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา

8. หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องมีความยืดหยุ่น หลากหลาย สสนองตอบความต้องการของผู้เรียน ทั้งผู้ที่อยู่ในวัยเรียน และผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ และเป็นไปเพื่อสร้างคุณลักษณะนิสัย/พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 องค์ความรู้ที่สำคัญใน

ศตวรรษที่ 21 และทักษะการดำรงชีวิต รวมทั้งพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ที่ผู้เรียนสามารถทดสอบ วัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ และเทียบโอน ทั้งการเรียนรู้ผ่านการศึกษาระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

QA ใน มจพ.

การอบรม เรื่อง “AUN-QA Implementation and Gap Analysis” รุ่นที่ 1

ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้นำระบบการประกันคุณภาพระดับหลักสูตรของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network) หรือ AUN-QA มาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบบริหารจัดการหลักสูตรสามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์ AUN-QA ระดับหลักสูตร ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา มจพ. จึงกำหนดจัดการอบรมเรื่อง “AUN-QA Implementation and Gap Analysis” รุ่นที่ 1 ให้กับอาจารย์ประจำหลักสูตรของคณะต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมรู้จัก เข้าใจวัตถุประสงค์และสาระของเกณฑ์ AUN-QA ระดับหลักสูตร
  2. สามารถวิเคราะห์หาประเด็นที่ควรนำไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดจากเกณฑ์ AUN-QA และสามารถจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรได้
  3. มีแนวทางในการประเมินตนเอง และจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้อย่างสอดคล้องกับเกณฑ์ AUN-QA
- การอบรมรุ่นที่ 1 จัดขึ้นสำหรับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ที่แสดงความจำนงขอรับการประเมินในปีการศึกษา 2559 และ 2560 จำนวน 30 หลักสูตร โดยการอบรมจัดขึ้นในวันที่ 15 และ 17 พฤษภาคม 2560 ณ หอประชุมเบญจรัตน์ อาคาร นวมินทร์ราชินี โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร. เกสัชกรหญิงกัญญาดา อำนวยวงศ์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ AUN-QA Lead Assessor เป็นวิทยากรหลัก